

Zie [Taalwinkel.nl](https://taalwinkel.nl) voor een verdere toelichting per criterium.

Structureren

Je tekst is helder opgebouwd, bevat samenhang binnen alinea's en zinnen.

Je tekst is niet helder opgebouwd en/of bevat geen samenhang binnen alinea's en/of zinnen.

Formuleren

Je toon, woordgebruik en zinsbouw zijn afgestemd op doel en lezer van de tekst.

Je toon, woordgebruik en/of zinsbouw zijn niet afgestemd op doel en/of lezer van de tekst.

Redigeren

Je maakt nauwelijks fouten in woordvolgorde, zinsbouw, spelling en interpunctie.

Je maakt te veel fouten in woordvolgorde, zinsbouw, spelling en/of interpunctie.

Beoordeling: voldoende of niet?

- OP NIVEAU: Wanneer je op alle onderdelen voldoende scoort, beheers je het gevraagde niveau goed en hoef je geen actie te ondernemen.
- NIET OP NIVEAU: Wanneer je op één of meerdere onderdelen onvoldoende scoort, dan moet je actie ondernemen om gericht aan die onderdelen te werken.
- GEHEEL NIET OP NIVEAU: Wanneer je bij alle onderdelen onvoldoende scoort, dan is je taalbeheersing problematisch. Als je hier niets aan doet, gaat dit tot problemen leiden bij de uitvoering en beoordeling van vakken. Je moet actie ondernemen om je taalniveau te verbeteren.

Algemene feedback op taal & suggesties

STRUCTUREREN

De tekst is voldoende gestructureerd als deze helder opgebouwd is, met samenhang tussen en binnen alinea's en zinnen.

OPBOUW (TEKSTNIVEAU)

Mogelijke feedback als de opbouw (tekstniveau) onvoldoende is:

1. De opbouw van je tekst past niet bij de tekstsoort, bv. in een betoog begin je meestal met een inleiding, daarna argumenten voor, daarna tegenargument(en) en tot slot een conclusie.
2. De inleiding is niet duidelijk te herkennen.
3. Het slot is niet duidelijk te herkennen.
4. Er is geen duidelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen.
5. Je gebruikt geen heldere hoofdstuk- en/of paragraafindeling.
6. Niet elk hoofdstuk begint met een inleiding, waarin duidelijk wordt waar het hoofdstuk over gaat en wat erin wordt beschreven.
7. Je lay-out past niet bij de tekstsoort.

SAMENHANG (ALINEANIVEAU)

Mogelijke feedback als de samenhang (alinea-niveau) onvoldoende is:

8. Je alinea's bevatten meer dan één hoofdgedachte.
9. Je alinea's bevatten te veel herhalingen, waardoor je tekst verwarrend of onduidelijk is.
10. Tussen alinea's gebruik je te weinig signaalwoorden.
11. Je verwijst niet naar bijlagen.
12. Je verwijst niet naar grafieken, tabellen en/of afbeeldingen.
13. Je hebt grafieken, tabellen en/of afbeeldingen niet in de buurt van de beschrijving hiervan gezet.
14. Je hebt te veel witregels of inspringingen gebruikt, bv. elke zin op een nieuwe regel; zet bij elkaar wat bij elkaar hoort in een alinea.
15. Je hebt te weinig witregels of inspringingen gebruikt, waardoor de tekst niet prettig leest.
16. Je hebt je paragrafen en/of tussenkopjes niet logisch ingedeeld.
17. Je hebt te veel paragrafen en/of tussenkopjes gemaakt.

SAMENHANG (ZINSNIVEAU)

Mogelijke feedback als de samenhang (zinsniveau) onvoldoende is:

18. Tussen de zinnen gebruik je te weinig signaalwoorden.
19. Het is niet duidelijk waarnaar je verwijswwoorden, bv. dit/dat, verwijzen.
20. Het is niet duidelijk welk verband je signaalwoorden aangeven, bv. omdat/waarvoor of echter/ook.
21. Je leidt citaten niet in of uit, waardoor de samenhang met je tekst ontbreekt (zie ook de HvA-cursus Bronvermelding).

Tips over de opbouw (tekstniveau)

Tips over de samenhang (alineaniveau)

Tips over de samenhang (zinsniveau)

FORMULEREN

De formulering van de tekst is voldoende als toon, woordgebruik en zinsbouw zijn afgestemd op het doel en de lezer.

TOON

Mogelijke feedback als de toon onvoldoende is:

22. Het tekstdoel (informerend, beschrijven, overtuigen of argumenteren) past niet bij de tekstsoort, bv. als de inleiding van je verslag informerend is, probeer dan niet de lezer iets te verkopen.
23. Je taalgebruik past niet bij het doel, bv. een voorlichtingstekst (neutrale toon) verschilt van een wervende tekst (enthousiasmerend).
24. Je woorden en zinnen passen niet bij het publiek: je toon is (te vaak/soms) te persoonlijk/te zakelijk/te formeel of ambtelijk/te informeel/populair (spreektaal).
25. Je toon is niet consistent (overal hetzelfde), bv. je gebruikt 'jij' en 'u' door elkaar, of zowel 'worden' als 'ik'.
26. Je adresseert de lezer in een tekstsoort waar dat niet gebruikelijk is, bv. 'In dit hoofdstuk kunt u de conclusies vinden' i.p.v. 'In dit hoofdstuk staan de conclusies.'

WOORDGEBRUIK

Mogelijke feedback als het woordgebruik onvoldoende is:

27. Je gebruikt de passieve vorm te vaak, bv. een vorm van 'worden' of 'zijn'.
28. Je gebruikt onvoldoende academische en vakspecifieke woorden en woordcombinaties.
29. Je gebruikt (academische en vakspecifieke) woorden en woordcombinaties verkeerd, bv. 'Er werd een stagnatie ingezet'.
30. Je gebruikt afkortingen zonder ze te introduceren, bv. 'BSA' in plaats van 'Bindend studieadvies (BSA)'.
31. Tussen alinea's en zinnen gebruik je signaalwoorden niet goed, bv. 'bovendien' waar geen opsommend verband is.
32. Je legt begrippen die misschien onbekend zijn bij de lezer, niet uit, bv. nieuwe, vakspecifieke begrippen of definities.
33. Je gebruikt te veel spreektaal, bv. 'In dit onderzoek wordt gekeken naar', i.p.v. 'Er wordt onderzoek gedaan naar', of 'We bespreken de theorie' i.p.v. 'In de theorie komt ... aan bod'.
34. Je gekozen woorden zijn te vaag, bv. 'een bepaalde theorie', 'dingen' of 'goed'.
35. Je gebruikt te vaak dezelfde woorden en/of je herhaalt te vaak woorden.

ZINSBOUW (FORMULERING)

Mogelijke feedback als de zinsbouw (formulering) onvoldoende is:

36. Je hebt in je zinnen vaak het verkeerde onderwerp gekozen en/of de verkeerde persoonsvorm.
37. Je onderwerp en/of persoonsvorm staan vaak op de verkeerde plek in de zin.
38. Je hebt de passieve vorm gebruikt daar waar je beter had kunnen kiezen voor de actieve vorm, bv. 'Er wordt aangegeven dat' i.p.v. 'In deze paragraaf staat'.
39. Je bent inconsequent met je tijden (je gebruikt werkwoordstijden door elkaar), bv. 'toen hij de fout maakte, gaat het mis'.
40. Je gebruikt te vaak korte of juist te lange zinnen achter elkaar.
41. Je lange zinnen zijn lastig te begrijpen, bv. omdat gerelateerde informatie te ver uit elkaar staat (tangconstructies).
42. Je hebt te veel lidwoorden verkeerd gebruikt.
43. Je hebt te veel lidwoorden inconsequent gebruikt, bv. 'de deksel' en 'het deksel'.
44. Binnen de zinnen gebruik je signaalwoorden niet goed, bv. 'mits' waar je 'tenzij' bedoelt.
45. Je maakt te vaak fouten in verwijzingen met die, dat of wat, bv. 'het meisje die' i.p.v. 'het meisje dat'.
46. Je maakt te vaak fouten in verwijzingen met 'waarvan' en 'van wie'.

Tips over toon
Tips over woordgebruik
Tips over zinsbouw (formulering)

REDIGEREN

De tekst is voldoende geredigeerd als er nauwelijks fouten zijn in de woordvolgorde, zinsbouw, spelling en interpunctie.

ZINSBOUW (GRAMMATICA)

Mogelijke feedback als de zinsbouw (grammatica) onvoldoende is:

47. Je lange zinnen zijn te vaak fout vanwege de woordvolgorde (bv. tantebetje).
48. Je laat te vaak woorden weg, terwijl dit niet kan (foutieve samentrekking).
49. Je gebruikt de verkeerde voorzetsels, bv. 'refereren naar' i.p.v. 'refereren aan' of 'verwijzen naar'.
50. Je vervoegt het bijvoeglijk naamwoord verkeerd, bv. 'een mooie meisje' i.p.v. 'een mooi meisje'.
51. Je maakt te vaak fouten in meervoud/enkelvoud, bv. '25 procent van de leerlingen hebben'.

SPELLING

Mogelijke feedback als de spelling onvoldoende is:

52. Je gebruikt afkortingen waar je ze ook kunt uitschrijven, dus bv. wel in een tabel, maar zo min mogelijk in de tekst zelf.
53. Je tekst bevat te veel vermijdbare typefouten.
54. Je spelt veel werkwoorden verkeerd, bv. d/t-fouten.
55. Je schrijft veel samenstellingen los.
56. Je schrijft woorden aan elkaar die juist los van elkaar horen, bv. 'doormiddel van' i.p.v. 'door middel van', of 'tenslotte' waar 'ten slotte' hoort.
57. Je schrijft afleidingen verkeerd, bv. hbo-er i.p.v. hbo'er.
58. Je gebruikt hoofdletters niet of niet goed, bv. 'HAVO en MBO' i.p.v. 'havo en mbo'.

INTERPUNCTIE

Mogelijke feedback als de interpunctie onvoldoende is:

59. Je gebruikt te weinig leestekens.
60. Je leestekens staan op de verkeerde plek.
61. Je gebruikt te weinig komma's.
62. Je gebruikt de puntkomma waar een dubbele punt had moeten.
63. Je gebruikt geen aanhalingstekens voor citaten.
64. Je gebruikt de verkeerde leestekens voor citaten en/of zet ze op de verkeerde plek, bv. 'Dat is gebleken. (Bron, 2023)', i.p.v. 'Dat is gebleken (Bron, 2023).'

Tips over zinsbouw (grammatica)

Tips over spelling

Tips over interpunctie